

D E C I Z I E

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței, judecător
JudecătoriiValentina Clevadi
Galina Stratulat, Iulia Sîrcu,
Dumitru Mardari și Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu,

în cadrul procesului de insolvabilitate intentate în privința Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D”,

cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, privind validarea popririi,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2017, prin care cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, privind validarea popririi, a fost respinsă,

A C O N S T A T A T:

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, a fost intentată procedura simplificată a falimentului față de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, fiind desemnat în calitate de lichidator Daniela Ciobanu.

La 01 noiembrie 2016, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu a depus cerere împotriva terțului poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reuțel”, privind validarea popririi.

În motivarea pretențiilor a invocat că la inventarierea repetată a bunurilor debitorului insolubil, s-a constatat existența creanței în mărime de 789752 lei a

Societății pe Acțiuni „FPSP Reușel”, fața de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, în sumă de 580 700 lei conform contractului nr. 2-P din 26 ianuarie 2009 și penalitatea calculată în mărime de 209052 lei, care până în prezent nu au fost achitate.

Creanța debitoarială a Societății pe Acțiuni „FPSP Reușel” a fost confirmată și aprobată prin procesul-verbal de verificare repetată a inventarierii bunurilor masei debitoare din 29 iulie 2016. Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” nu și-a onorat obligația de a achita către debitor datoria acumulată, iar prin informația din 20 septembrie 2016, a comunicat că nu dispune de datorie față de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”.

În vederea înființării popririi lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” a înaintat la 13 septembrie 2016, în adresa terțului poprit somația prin care s-a adus la cunoștință despre înființarea popririi și a solicitat în termen de 5 zile de la data comunicării popririi, să achite în contul de acumulare a debitorului suma datorată.

Somația a fost recepționată de către Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” la 15 septembrie 2016, însă datoria nu a fost stinsă. Prin răspunsul din 20 septembrie 2016, terțul poprit anexează în copie factura de expediție Seria DL nr. 846377 din 06 aprilie 2009, prin care s-ar fi confirmat returnarea mărfii, ce este formată din pesticide, unei persoane fizice în baza Delegației Seria AA nr. 171854 din 30 aprilie 2009, eliberată de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”.

Lichidatorul mai punctează că terțul poprit face trimitere la un act juridic nul. Eliberarea la păstrare a pesticidelor de către Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” a fost efectuată în baza facturii de expediție Seria DL NR. 846377 însoțită de o delegație eliberată persoanei fizice Florea Ivan la data de 30 aprilie 2009, pe când factura însăși este eliberată la 06 aprilie 2009, adică cu 24 zile mai târziu decât eliberarea mărfii.

La răspunsul Procuraturii r-nul Făleștin din 26 august 2016, a-fost anexată factura seria DL nr. 846377 unde nu este specificat anul eliberării actului contabil, fiind indicat faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D” este recunoscută ca parte vătămată pe cauza penală nr. 2010370230 din 10 august 2010.

Solicită lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, validarea popririi terțului poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” în sumă de 789 752 lei, încasarea din contul terțului poprit Societatea pe Acțiuni „EPSP Reușel” a datoriei în sumă de 789752 lei și încasarea taxei de stat din contul terțului poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2017, a fost repusă în termen cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, privind validarea popririi. A fost respinsă cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu,

privind validarea popririi, ca fiind neîntemeiată. A fost desființată poprirea înființată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, față de terțul poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” în suma de 789752 lei (f.d. 120, 121-125).

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolabilitate a menționat că debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, în procedura falimentului simplificat, înaintând cerere de validare a popririi, este obligat să facă dovadă existenței creanței pe care o are împotriva terțului poprit, iar înscrisurile anexate la materialele dosarului nu pot fi apreciate ca probe justificative care ar demonstra cu certitudine existența datoriei sumei bănești a terțului poprit față de debitor, probe care trebuie administrate în concordanță cu principiul care instituie sarcina probațiunii reclamantului.

Invocînd ilegalitate acestei hotărîri, la 27 iulie 2017, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, a contestat cu recurs hotărîrea instanței de insolabilitate, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care cererea privind validarea popririi să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de insolabilitate nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Instanța de recurs menționează că potrivit înscrisurilor din dosar, recurenta a recepționat copia hotărîrii contestate la 27 iulie 2017 (f.d. 126) și în aceeași zi a declarat recurs.

Astfel, instanța de recurs consideră recursul declarat în termen.

Colegiul a luat act de faptul că la 07 august 2017, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu a depus recurs motivat.

La 08 august 2017, în adresa intimă a fost expediată copia recursului, iar la 07 septembrie 2017, în adresa Curții Supreme de Justiție, a parvenit referința prin care intimata a solicitat respingerea recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că la 01 noiembrie 2016, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu a depus cerere împotriva terțului poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel”, prin care a solicitat validarea

popririi terțului poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel”, în sumă de 789 752 lei, încasarea din contul terțului poprit Societatea pe Acțiuni „EPSP Reușel” a datoriei în sumă de 789752 lei și încasarea taxei de stat din contul terțului poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel”.

Ulterior, în urma examinării cererii lichidatorului, instanța de insolabilitate prin hotărârea din 20 iulie 2017, a repus în termen cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, privind validarea popririi, a respins cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, privind validarea popririi, ca fiind neîntemeiată. A desființat poprirea înființată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, față de terțul poprit Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” în suma de 789752 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, menționează că instanța de insolabilitate nu a analizat sub toate aspectele circumstanțele pricinii, fapt ce atrage încălcarea dreptului la un proces echitabil.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs considera necesar de a contura prevederile art. 126, alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora sînt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Instanța de recurs menționează că terț poprit este persoana de la care, prin intermediul popririi, creditorul urmăritor poate obține plata creanței sale, încasând direct sumele de bani datorate de aceasta debitorului urmărit.

Colegiul menționează că este pripită și prematură concluzia instanței de insolabilitate precum că debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, în procedura falimentului simplificat, înaintînd cerere de validare a popririi, este obligat să facă dovadă existenței creanței pe care o are împotriva terțului poprit, iar înscrisurile anexate la materialele dosarului nu pot fi apreciate ca probe justificative care ar demonstra cu certitudine existența datoriei sumei bănești a terțului poprit față de debitor, probe care trebuie administrate în concordanță cu principiul care instituie sarcina probațiunii reclamantului.

Or, instanța de insolabilitate nu a luat în considerație faptul ca prin factura de expediție Seria DL nr. 846377 din 06 aprilie 2009, pesticidele de tipul Harmoni 75 WG în valoare de 223440 lei, au fost transmise de la păstrare catre vînzatorul

Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, fără a fi specificat în baza cărui act s-a eliberat marfa.

Totodată, instanța de recurs menționează că raporturile juridice se confirmă prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 2-P din 26 ianuarie 2009, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D” și Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” (f.d. 13-15).

Colegiul punctează că probe din care ar rezulta predarea-primirea mărfii nu s-au păstrat, însă directorul Societății pe Acțiuni „FPSP Reușel” – Serghei Roșca, prin răspunsul nr. 01/109 din 20 septembrie 2016, recunoaște că a primită marfă la păstrare pesticidele de tipul Harmoni 75 WG în cantitate de 24 kg, în valoare de 223440 lei și susține că nu are datorii față de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D” (f.d. 16).

Astfel, Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” indirect recunoaște că livrările de marfă în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2-P din 26 ianuarie 2009, au avut loc și în consecință trebuie să demonstreze prin probe pertinente faptul că nu are careva datorii față de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, iar ce ține de suma de 223440 lei – contravaloarea mărfii primită spre păstrare, este probat că nu a reîntors-o vânzătorului.

Este întemeiat argumentul recurentului precum că la caz lipsește acordul de reziliere sau de modificare a contractului vânzare-cumpărare nr. 2-p din 26 ianuarie 2009 și respectiv consimțământul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” referitor la transportarea mărfii în alt loc.

Mai mult decât atât, e remarcabil faptul că modalitatea de execuare a obligațiilor a fost strict determinată de către părți la data semnării contractului de vânzare-cumpărare nr. 2-p din 26 ianuarie 2009 și anume, achitarea banilor urma să fie efectuată prin virament, astfel că doar în așa mod urma să fie executată obligația.

Or, potrivit prevederilor art. 514 CC – obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, iar potrivit art. 572 CC – obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Instanța de recurs menționează că instanța de judecată nu s-a expus asupra faptului ca pe factura eliberată de cumpărătorul Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” nu este aplicată stampila Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, însă în condiții suspecte este anexată delegația din 06 aprilie 2009 eliberată pe numele unui cetatean pe nume Florea Ivan.

Este criticabilă poziția instanței de insolvență prin care a ignorat raportul de expertiză grafologică Seria BB 004239 din 29 februarie 2012 eliberat de Centrul Național de Expertiză Judiciară a Ministerului Justiției al RM, or, în acest raport este menționat că semnătura din numele lui Florea Ivan, plasată în rubrica „Semnătura”,

în originalul delegației cu Seria AA nr. 171854 din 06 aprilie 2009, nu este executată de Florea Ivan, dar de o alta persoană.

Colegiul reține argumentul recurentului precum că instanța de insolabilitate nu a luat în considerație aspectul că factura de expediție seria DL nr. 846377 din 06 aprilie 2009 eliberată de Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” conține și date cu privire la transporatorul mărfii, particular cu autovehiculul Mercedes cu nr. de înm. OC AC 789 și șoferul mijlocului de transport Mindru Anton.

Or, potrivit informației Departamentului instituțiilor penitenciare nr. 4 din 04 februarie 2016, nr. 6/463 cu privire la pretinsul șofer, care a transportat marfa, Mindru Anton, în perioada 12 mai 2005 – 03 mai 2009, s-a aflat în detenție, iar la 06 aprilie 2009 nicidecum nu putea să transporte marfa ridicată de la Societatea pe Acțiuni „PFSP Reușel” în or. Ocnița.

Colegiul menționează că circumstanțele relatate supra atrag încălcarea dreptului la un proces echitabil, respectarea căruia este accentuată și în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Concomitent, conform art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

În sprijinul normelor naționale vin și reglementările Curții Europene pentru Drepturile Omului, jurisprudența căreia își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri de a beneficia de respectarea acestor norme, fiind piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

La rejudecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se vor înlătura omisiunile admise de instanța de insolabilitate, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a pretențiilor înaintate.

Instanța de recurs punctează că prin prisma prevederilor art. 5 alin. (9) din Legea insolabilității, se va reține că în cazul casării unei hotărâri a instanței de insolabilitate, cu remiterea cauzei la rejudecare, rejudecarea se va face de alt complet al instanței de insolabilitate (alt judecător).

Din considerentele menționate, având în vedere faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, a casa hotărârea instanței de insolabilitate, cu remiterea pricinii pentru rejudecare în Curtea de Apel bălți.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu.

Se casează hotărârea Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2017, în cadrul procesului de insolvență intentate în privința Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” – Daniela Ciobanu, privind validarea popririi, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de insolvență – Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Iulia Sîrcu

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea